

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

6. 7. 2005

B6-0411/2005 }
B6-0413/2005 }
B6-0420/2005 }
B6-0424/2005 }
B6-0426/2005 }
B6-0428/2005 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ,

který v souladu s čl. 103 odst. 4 jednacího řádu předložili poslanci

- Bogdan Klich, Barbara Kudrycka, Laima Liucija Andrikienė, Charles Tannock, Karl von Wogau, Alfred Gomolka a Aldis Kušķis za skupinu PPE-DE
- Jan Marinus Wiersma, Marek Maciej Siwiec a Joseph Muscat za skupinu PSE
- Janusz Onyszkiewicz za skupinu ALDE
- Elisabeth Schroedter, Milan Horáček a Marie Anne Isler Béguin za skupinu Verts/ALE
- Vittorio Emanuele Agnoletto a Jonas Sjöstedt za skupinu GUE/NGL
- Anna Elzbieta Fotyga, Konrad Szymański, Rolandas Pavilionis a Inese Vaidere za skupinu UEN

a který nahrazuje návrhy předložené níže uvedenými skupinami:

- PPE-DE (B6-0411/2005)
- ALDE (B6-0413/2005)
- Verts/ALE (B6-0420/2005)
- GUE/NGL (B6-0424/2005)
- PSE (B6-0426/2005)
- UEN (B6-0428/2005)

o politické situaci a nezávislosti sdělovacích prostředků v Bělorusku

RC\573952CS.doc

PE 360.592v01-00}
PE 360.594v01-00}
PE 360.601v01-00}
PE 360.606v01-00}
PE 360.608v01-00}
PE 360.610v01-00} RC1

CS

CS

Usnesení Evropského parlamentu o politické situaci a nezávislosti sdělovacích prostředků v Bělorusku

Evropský parlament,

- s ohledem na své předchozí usnesení o situaci v Bělorusku,
 - s ohledem zejména na své usnesení ze dne 10. března 2005 o Bělorusku,
 - s ohledem na usnesení parlamentního shromáždění Rady Evropy o situaci v Bělorusku, a zejména na jeho usnesení ze dne 28. dubna 2004 o pronásledování novinářů v Běloruské republice,
 - s ohledem na rezoluci Komise Organizace spojených národů pro lidská práva ze dne 14. dubna 2005 o situaci v oblasti lidských práv v Bělorusku,
 - s ohledem na zprávu představitele OBSE v Bělorusku z března 2005 o svobodě sdělovacích prostředků,
 - s ohledem zejména na „akční plán EU na podporu demokracie v Bělorusku“ přijatý delegací Evropského parlamentu pro vztahy s Běloruskem dne 23. února 2005,
 - s ohledem na Sacharovovu cenu za svobodu myšlení, která byla v prosinci 2004 udělena Běloruské asociaci novinářů;
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. května 2004 o evropské politice sousedství (KOM(2004)0373),
 - s ohledem na sankce, které EU přijalo proti běloruským činitelům dne 2. července 2004, jež následovaly po zmizení tří běloruských opozičních vůdců a jednoho novináře,
 - s ohledem na čl. 103 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že místo zlepšení situace v Bělorusku dochází k jejímu dalšímu zhoršování, což má za následek stav, kdy jsou hrubě porušována základní lidská práva, dolní sněmovna je zbavena svých zákonodárných práv a hospodářský život řídí prezident; vzhledem k tomu, že k tomuto porušování patří věznění členů demokratické opozice a používání dalších forem represe vůči nim,
- B. vzhledem k tomu, že EU opakovaně odsoudila uvěznění významných představitelů opozice vládou prezidenta Lukašenka a že v nevyřešených případech zmizení řady osob nebylo dosaženo žádného pokroku,
- C. vzhledem k tomu, že v několika uplynulých letech bylo z „technických“ důvodů zrušeno několik politických stran, 22 nezávislých novin, více než 50 prodemokratických nevládních

RC\573952CS.doc

PE 360.592v01-00}
PE 360.594v01-00}
PE 360.601v01-00}
PE 360.606v01-00}
PE 360.608v01-00}
PE 360.610v01-00} RC1

organizací různé úrovně a různého politického zaměření a několik vzdělávacích zařízení, avšak bylo zjevné, že ve všech případech byly tyto organizace potrestány za kritiku prezidenta Lukašenka a jeho politiky,

- D. vzhledem k tomu, že v dubnu 2005 Komise OSN pro lidská práva kritizovala Bělorusko kvůli přetrvávajícím zprávám o pronásledování a zákazech činnosti nevládních organizací, organizací národnostních menšin, poboček nezávislých sdělovacích prostředků, opozičních politických stran, nezávislých odborových svazů a náboženských organizací a o pronásledování osob, které jsou zapojeny do demokratické činnosti včetně nezávislých sdělovacích prostředků,
- E. vzhledem k tomu, že státní úřady zastavily veškerou registraci nových novinových titulů a že mnohé z již existujících novin byly zatíženy pokutami, které jim znemožňují další činnost,
- F. vzhledem k tomu, že v Bělorusku stále probíhají politicky motivovaná zatýkání a soudy aktivistů demokratického hnutí a nezávislých novinářů a deportace zahraničních občanů; vzhledem k tomu, že dva novináři z týdeníku „Pahonia“ – Pavał Mažejka a Mikoła Markievič – a také redaktor novin „Rabočy“, Viktor Ivaškievič, byli odsouzeni k 6 až 9 měsícům vězení,
- G. vzhledem k tomu, že dne 12. května 2005 běloruské ministerstvo spravedlnosti označilo vedení Svazu Poláků v Bělorusku za nelegitimní, tiskárna podle příkazů vlády odmítla tisknout polský týdeník „Głos znad Niemna“ a pod záštitou vlády byla vytištěna falešná vydání,
- H. vzhledem k tomu, že v roce 1999 zmizel Dźmitry Zavadzki, dopisovatel WRD, a běloruské úřady postupují ve vyšetřování velmi liknavě; vzhledem k tomu, že dne 20. října 2004 byla zavražděna Vieranika Čarkasava, novinářka listu „Solidarność“, a že případy násilných útoků na novináře jsou stále častější,
- I. vzhledem k tomu, že vydávání a distribuce byly státem zmonopolizovány a zbývajícím soukromým vydavatelům hrozí vysoké pokuty, budou-li vydávat nezávislé noviny; vzhledem k tomu, že z tohoto důvodu je mnoho nezávislých novinových titulů vycházejících v zahraničí včetně Ruska na hranicích běloruskými úřady zabavováno,
- J. vzhledem k tomu, že všechny televizní i rozhlasové stanice, celostátní i regionální, jsou v rukou vlády nebo ovládnány státem,
- K. vzhledem k tomu, že všichni provozovatelé sítí kabelové televize jsou pronásledováni za šíření zahraničních kanálů neschválených běloruskou vládou a že na tomto základě bylo všem ukrajinským televizním kanálům a polskému kanálu Polonia zakázáno vysílat prostřednictvím běloruských provozovatelů kabelové televize,
- L. vzhledem k tomu, že veškerá internetová spojení probíhají přes státem vlastněnou společnost, kteráablokovala řadu účtů a www stránek,

- M. vzhledem k tomu, že v březnu 2005 představitel Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě ve zprávě o svobodě sdělovacích prostředků vyjádřil velké obavy z vážné situace nezávislých sdělovacích prostředků v Bělorusku, zejména vzhledem ke klesajícímu počtu registrací nezávislých novin a rostoucímu tlaku na sdělovací prostředky pomocí soudních, mimosoudních a ekonomických prostředků,
1. důrazně odsuzuje nevybíravé útoky běloruského režimu na sdělovací prostředky, novináře, příslušníky opozice, zastánce lidských práv a všechny ty, kdo se pokoušejí svobodně vyjádřit kritiku prezidenta a režimu, jejichž projevem je svévolné zatýkání, špatné zacházení se zadrženými, zmizení, politicky motivované pronásledování a další represivní akty, jež jsou porušením základních principů demokracie a právního státu;
 2. vyzývá Radu a Komisi, aby vytvořily souhrnný víceletý program podpory pro běloruské nezávislé sdělovací prostředky, který by zahrnoval podporu nezávislého rozhlasového a televizního vysílání ze zahraničí a rovněž podporu nezávislých novinářů a novin;
 3. vítá projekt vytvoření sítě rozhlasového vysílání z Polska, Litvy a případně z Ukrajiny a vyzývá Komisi, aby podpořila jeho realizaci;
 4. vyzývá Radu a Komisi, aby v tomto ohledu poskytly co nejrychleji potřebnou pomoc pro zahájení nezávislého rozhlasového vysílání pro Bělorusko ze zahraničí;
 5. zdůrazňuje, že rozhlasové síti by mělo být umožněno využívat všech přenosových frekvencí včetně Internetu a měla by být dostupná nepřetržitě;
 6. vyzývá Radu a Komisi, aby pomohly pronásledovaným novinářům a jejich rodinám;
 7. vyzývá Radu a Komisi, aby vytvořily program stipendií a stáží pro nezávislé novináře a vzdělávací programy pro mladé nezávislé novináře;
 8. vyzývá Komisi, aby s Evropským parlamentem konzultovala realizaci tohoto programu svobodných a nezávislých sdělovacích prostředků a informací pro lid v Bělorusku;
 9. pokud běloruské úřady nedosáhnou zlepšení situace ohledně svobody slova a hromadných sdělovacích prostředků nebo pokud dojde k jejímu jakémukoli dalšímu zhoršení, Komise, Rada a Parlament by měly iniciovat doplnění zákazu udělování víz o běloruské orgány zapojené do pronásledování hromadných sdělovacích prostředků;
 10. odsuzuje akci vlády namířenou proti Svazu Poláků v Bělorusku, jako pokus o ovládnutí největší nevládní organizace a jedné z mála, které nejsou pod kontrolou vlády; připomíná, že respektování práv menšin se vztahuje také na svobodu sdružování a uznání zvolených statutárních orgánů organizace; odsuzuje pokus vlády převzít kontrolu nad novinami „Głos znad Niemna“;

11. je zejména zděšen nedávnými odsouzeními Mikoly Statkeviče, předsedy běloruské sociálně demokratické strany („Narodnaja Hramada“), Pavala Seviarynce, jednoho z představitelů Mladé fronty, a Andreie Klimaua, podnikatele a poslance 13. Nejvyššího sovětu, k dlouhodobým nuceným pracem;
12. vyzývá běloruské úřady, aby přestaly z univerzit a vyšších škol vylučovat demokraticky smýšlející studenty, a vyjadřuje plnou podporu těm studentům, kteří byly ze školy vyloučeni kvůli prosazování demokratických hodnot a obraně lidských práv a kteří zahájili dne 25. května 2005 hladovku;
13. vítá otevření Evropské univerzity humanitních věd pro běloruské studenty v exilu ve Vilniusu a vyzývá Komisi a členské státy, aby pomohly Evropské univerzitě humanitních věd při uskutečňování jejich studijních a výzkumných programů;
14. vyzývá členské státy, aby uznávaly tituly získané na Evropské univerzitě humanitních věd jako potvrzení vysoké úrovně kvalifikace a vynikajícího akademického vzdělání, a vyzývá evropské univerzity, aby navázaly užší spolupráci s Evropskou univerzitou humanitních věd;
15. znovu zdůrazňuje, že další rozvoj vztahů EU s Běloruskem bude také i nadále záviset na dosaženém pokroku v demokratizaci a reformě v této zemi a na přístupu lidí v Bělorusku k objektivním, svobodným a transparentním sdělovacím prostředkům;
16. vyzývá Radu a Komisi, aby o otázce Běloruska jednaly s ruskými úřady s cílem formulovat společnou činnost zaměřenou na dosažení konkrétních demokratických změn v této zemi;
17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, Radě, parlamentům a vládám členských států a parlamentním shromážděním OBSE a Rady Evropy.